

Dato: 21. august 2024
Sagsnummer: 00.30.10-G01-15-23
Henv. til: Lars Vad Jensen
Direkte tlf.: 9611 7151
Afdeling tlf.: 9611 7500
Lars.Vad.Jensen@holstebro.dk

Bemærkninger til budgetoversigt 2025-2028

Dette notat beskriver de forudsætninger, der er indarbejdet i budgetoversigt 2025-2028, som foreligger ved Byrådets budgetseminar den 29. og 30. august 2024.

Oversigten indeholder det endelige regnskab for 2023 i talkolonne 1, mens talkolonne 2 viser det oprindeligt vedtagne budget for 2024.

Kolonnerne 3-6 indeholder oplæg til det kommende flerårsbudget 2025-2028.

Indtægter i 2025 er udarbejdet på baggrund af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag og tilskud og udligning for 2025 udmeldt af Indenrigs- og Sundhedsministeriet den 28. juni 2024 samt egne beregninger. Overslagsårene er udarbejdet på baggrund af KL's tilskuds- og udligningsmodel. Fordelingsjournalen for skattekørslerne er ikke endelig, hvorfor der vil komme ændringer til overslagsårene.

Fagudvalgene har fremsendt en række forslag til udvidelser udenfor budgetrammen på både drift og anlæg. Disse er ikke medtaget i budgetoversigten, men er samlet i et særskilt notat. Tilpasning af klimaprojektet er dog indarbejdet i budgetoversigten pga. den særlige finansieringsform.

Indtægter

Skatteindtægter og statstilskud er i budgetoversigten beregnet med udgangspunkt i det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2025 og den tilhørende befolkningsprognose fra Danmarks Statistik. Generelt forventer Danmarks Statistik en højere vækst i befolkningstallet i 2025-prognosen, da de fordrevne ukrainere forsat forventes at have ophold i 2025. Omvendt er fertiliteten nedskrevet på landsplan, hvilket også påvirker Holstebro i overslagsårene.

Tabel 1. Danmarks Statistiks befolkningsprognose i det statsgaranterede udskrivningsgrundlag

	2025	2026	2027	2028
Budget 2024	58.808	58.818	58.841	58.870
Budget 2025	59.036	58.735	58.679	58.613
Forskel	228	-83	-162	-257

Der er anvendt et udskrivningsgrundlag på 11.718 mio. kr. (11.320 mio. kr. i 2024) og en udskrivningsprocent på 25,5 ved beregning af den kommunale indkomstskat.

Indkomstskatteprovenuet er 101,4 mio. kr. højere end i budget 2024. Udskrivningsgrundlaget er bestemt ud fra den endelige skatteopgørelse for 2022. Væksten skal ses i forhold til at skatteopgørelsen for 2021 hvor landet har realiseret den højeste BNP vækst siden 1994 og Holstebro Kommune havde en ekstraordinært stor beskatning på virksomhedsoverskud og personskatter. I 2021 oplevede Holstebro Kommune den anden højeste stigning blandt 98 kommuner. I 2022 ligger Holstebro Kommune under landsgennemsnit.

Selskabsskat indgår i oversigten med det af Indenrigs- og Sundhedsministeriet udmeldte beløb, som vedrører selskabsskat for indkomståret 2022. Beløbet er 56,5 mio. kr. og dermed 32,6 mio. kr. lavere end i 2024.

Som følge af forliget *Tryghed om boligskatbeskatningen* overtager SKAT opgaverne om grundskyld i 2024. Kommunal grundskyld er fastsat ved lov på baggrund af et skøn fra SKAT til en grundskyldspromille på 11,5 (i 2023 var den 24,12). Provenuet af grundskylden er 8,6 mio. kr. lavere end i 2024. Dækningsafgiften er ligeledes opgjort efter Skats vurdering til 4,7 mio. Dækningsafgiften er afhængig af ejendomsvurderingen og derfor behæftet med usikkerhed.

Anden skat på lignet visse indkomster indeholder dødsbo- og forskerskat for 2022, som indgår i budget 2025 med i alt 10,4 mio. kr.

Et nyt udligningssystem fra 2021 betød store ændringer i kommunens indtægter. Således blev udligningen omlagt grundlæggende, og delt op i en separat udligning af henholdsvis udgiftsbehov og beskatningsgrundlag. Samtidig gøres udligningsordningen til en omfordeling mellem kommuner, og tilskud fra staten tilføres kommunerne uden for udligningsmodellen. Desuden blev en række nye tilskud indarbejdet og kriterierne for udligning justeret. Endelig blev beskæftigelsestilskuddet og finansieringstilskuddet en del af de generelle tilskud.

Udligning for 2025 er udmeldt til 228,9 mio. kr., hvilket er en stigning på 88,1 mio. kr. som skal ses i sammenhæng at væksten i skatteindtægter er under landsgennemsnit.

Beløb i mio. kr.	2024	2025
Udligning af beskatningsgrundlag	233,2	288,6
Tillæg for kommuner med lavt beskatningsgrundlag	0,0	6,6
Finansiering af tillæg vedr. beskatningsgrundlag	9,1	9,1
Overudligning	0,0	-2,6
Korrektion vedr. overudligning	-3,1	0,0
Udligning udgiftsbehov	-106,5	-88,9
Finansiering af tillæg vedr. udgiftsbehov	-2,3	-2,4
Særlig kompensation	-13,7	-13,7
Tilskud vedr. indvandre og efterkommere	28,7	29,5
Bidrag vedr. indvandre og efterkommere	-32,3	-34,3
Udligning af selskabsskat	27,3	35,4
Udligning af dækningsafgift	0,4	0,4
Efterregulering for 2024 i 2025 for Kommunal medf. af sundhedsvæsenet	0,0	1,2
Udligning i alt	140,7	228,9

Tilskud indgår i oversigten med 927,0 mio. kr. Det er det tilskud, som Indenrigs- og Sundhedsministeriet har opgivet, at Holstebro Kommune vil modtage, hvis der vælges statsgaranteret udskrivningsgrundlag for 2025. Stigningen i tilskud i forhold til 2024 skal ses i sammenhæng med et højere skøn på overførselsudgifter og aftale om kommunernes økonomi.

Tilskudsbeløb kan specificeres således:

Beløb i mio. kr.	2024	2025
Ordinært bloktilskud	745,6	784,4
Bloktilskud, betinget vedr. serviceudgifter	29,7	29,6
Bloktilskud betinget vedr. anlægsudgifter	9,9	9,9
Tilskud til generelt løft af ældreplejen, udmøntet i 2011	8,7	9,1
Tilskud til styrket kvalitet i ældreplejen, udmøntet i 2011	11,7	12,2
Tilskud til værdig ældrepleje, udmøntet i 2020	12,3	12,8
Tilskud til bekæmpelse af ensomhed, udmøntet i 2020	1,2	1,2
Tilskud til bedre kvalitet i dagtilbud, udmøntet i 2014	6,5	6,6
Finansieringstilskud	53,7	53,6
Individuel modregning sfa. skattestigning	0,0	0,0
Modregning af HMN Naturgas udlodning	0,0	0,0
Kompensation – tab ændring i dækningsafgift	7,2	7,6
Tilskud i alt	886,5	927,0

På baggrund af de sidste fire år kan det konstateres at reformen af tilskud og udligningssystemet tilsyneladende er stabilt og med mange "øremærkede" tilskud. Ulempen herved kan være at det nye udligningssystem ikke kan opsamle konjunktursvingninger og uventede stød til den enkelte kommunes økonomi.

29,6 mio. kr. af statstilskuddet er betinget af, at kommunerne overholder den aftalte serviceramme både budget- og regnskabsmæssigt. 9,9 mio. kr. af statstilskuddet er betinget af, at kommunernes budgetterede anlægsudgifter holder sig inden for den aftalte udgiftsramme under hensyntagen til det samlede budgetterede niveau for drifts- og anlægsudgifter.

Bidrag til regionale udviklingsopgaver er på 7,4 mio. kr. i 2025.

Driftsudgifter

I budgetoversigten er der for hvert udvalg afsat nettobeløb svarende til byrådets dagsorden til og med den 27. august 2024, som er pris- og lønfremskrevet til 2025 niveau og overslagsårene med satser offentliggjort af KL den 12. juni 2024. Det skal bemærkes, at faktaark fra udvalgene er i 2024 P/L, mens budgetoversigten er i 2025 P/L. Samlet er driftsudgifterne pris- og lønfremskrevet med 140,1 mio. kr.

Under udvalgene i budgetoversigten er der i kursiv anført driftsudgifter som konsekvens af økonomiaftalen mellem KL og Regeringen samt visse andre ændringer. Disse er ikke behandlet af Økonomiudvalget og kommenteres nedenfor.

Der er foretaget taxameterregulering af dagpasningsområdet. På grund af et fald på især antallet af vuggestuebørn, nedskrives budgettet med 5,4 mio. kr. fra 2025 og frem.

For budget 2025 og frem er overførelsesudgifterne indarbejdet med udgangspunkt bloktilskudsnøglen svarende til en stigning på 19,5 mio. kr. i 2025 og en stigende profil i overslagsårene i forhold til den allerede indarbejdede budgetramme for 2025. Budgettet er 19,1 mio. kr. over bloktilskudsnøglen. Aftaleniveauet vurderes relativt højt, hvorfor der er en risiko for en negativ midtvejsregulering i 2025. Se særskilt notat.

Lov- og cirkulæreprogrammet og andre reguleringer medfører øgede udgifter på 8,3 mio. kr. i 2025 som bloktilskuddet tilsvarende øges med. Mindre- og merudgifter skal fordeles til de berørte udvalg. De største reguleringer i 2025-2027 kan henføres til lettilgængelige behandlingstilbud til børn og unge i psykisk mistrivsel og implementering af forløbsbeskrivelser for personer med psykoselidelser samt ændring af dagtilbudsloven, som omhandler bedre mulighed for udsat skolestart. Se vedlagte notat.

Der er lavet en aftale om kvalitetsløft i ældreplejen. Der afsættes med ældrereformen 1 mia. kr. årligt med indfasning frem mod 2027 til at løfte kvaliteten, plejen og omsorgen i ældreplejen. Regeringen og KL er enige om, at kvalitetsløftet målrettes ældreområdet og skal bidrage til omstilling, kontinuitet og øget kvalitet, herunder f.eks. at medarbejderne i ældreplejen får mere tid til den enkelte ældre. Der er afsat 6,5 mio. kr. til indsatsen. Desuden er der afsat projektmidler på 3,95 mio. kr. til Holstebro Kommune til udvikling og udbredelse af faste teams i ældreplejen med henblik på at styrke kontinuitet og helhed i plejen.

Som led i Finansloven for 2021 blev der med aftale om flere hænder og højere faglighed i ældreplejen aftalt at afsætte 425 mio. kr. i 2021 og 450 mio. kr. årligt i 2022-2024 til et løft af ældreplejen. Fra 2025 udmøntes dette via bloktilskuddet svarende til 5,4 mio. kr. for Holstebro Kommune

Den kommunale finansiering af sundhedsvæsenet (KMF) er stadig fastlåst og indarbejdes i budgetoversigten på baggrund af Indenrigs- og Sundhedsministeriets skøn, hvilket medfører en udgiftsreduktion på 8,5 mio. kr.

På baggrund af et fald i det skønnede administrationsbidrag til Udbetaling Danmark og Seniorpensionsenheden indarbejdes en reduktion på 0,6 mio. kr. fra 2025 og frem.

For at sikre dimensioneringen af SOSU-elever besluttet Økonomiudvalget i 2022 en finansieringsmodel som tilpasses efter det forventede optag i budgetoplægget. Der forventes et lavere optag af vokselever og dermed lavere udgifter på 0,9 mio. kr. i 2025.

I trepartsaftalen er der afsat ekstraordinære midler til lønstigninger for social- og sundhedsassistenter, medhjælpere i den kommunale sundheds- og ældrepleje, samt kommunale pædagoger på børneområdet og socialområdet. Der er afsat 21,1 mio. kr. til formålet i 2025 og 38,0 mio. kr. i 2026 og frem.

I økonomiaftalen for 2025 blev det aftalt at korrigere kommunernes servicramme i 2024 med 3,4 mia. kr. KL tager derudover som en del af aftalen til efterretning, at de kommunale udgifter til administration nedbringes med 242 mio. kr. i 2025. For at understøtte kommunernes arbejde med at nedbringe de administrative opgaver, har regeringen og KL aftalt at etablere et flerårigt samarbejdsprogram med fokus på bl.a. administration. Ovenstående er ikke indarbejdet i budgetoplægget udover faktaark fra Økonomiudvalget på 1% eller 3,1 mio. kr.

KL har udmeldt en teknisk serviceramme, som kommunerne skal overholde for at være sikker på at modtage det betingede statstilskud på 29,6 mio. kr. for Holstebro Kommune. Samlet er der serviceudgifter for 2.991,3 mio. kr. inkl. en servicebuffer på 25,0 mio. kr. Dette er 47,6 mio. kr. under den tekniske serviceramme fordelt af KL.

Den nuværende aftale med Erhvervsforum Holstebro udløber 31. december 2024 og der er derfor indarbejdet en forlængelse af kontrakten fra 2025 og frem.

Renter

Skønnet for kommunens nettorenteudgifter er på 6,2 mio. kr. i 2025 og fordeler sig med forventede renteindtægter af likvide og deponerede midler samt garantiprovision på 8,4 mio. kr. og renteudgifter vedr. lang- og kortfristet gæld på 14,6 mio. kr. En stor del af formueplejen er budgetteret under deponering i den øvrige balance. I renterne er indregnet den forventede fremrykning af indeksering til de indefrosne feriemidler (se øvrige poster).

i 1.000 kr.	Vedttaget budget 2024	Budgetforslag 2025	Budgetforslag 2026	Budgetforslag 2027	Budgetforslag 2028
Formuepleje	9.150	1.326	1.326	1.326	1.326
Kassekredit	-6.555	5.521	5.521	5.521	5.536
Kortfristet gæld/tilgodehavender	-260	-557	-866	-977	-1.026
Langsigtet gæld/tilgodehavender	-14.381	-13.416	-13.313	-13.659	-13.031
Lønmodtagernes Feriemidler	-926	-602	-5.514	-12.586	-12.223
Garantiprovision	2.184	1.535	1.404	1.266	1.133
I alt	-10.788	-6.193	-11.442	-19.109	-18.285

Driftsbalance

Driftsbalancen, der skal muliggøre afholdelse af anlægsudgifter, afdrag på lån og en positiv likviditet, viser en positiv balance på 151,8 mio. kr. i 2025. I overslagsåret er driftsbalancen - 175,0 mio. kr. i 2026, 207,4 mio. kr. i 2027 og 209,7 mio. kr. i 2028.

Anlægsudgifter

Forslaget til det flerårige anlægsbudget tager udgangspunkt i sidste års vedtagne anlægsprogram korrigeret med Byrådets dagsorden til og med 27. august 2024.

Under udvalgene i budgetoversigten er der i kursiv anført anlægsudgifter som ikke er blevet behandlet af Økonomiudvalget og kommenteres nedenfor.

I 2028 er tilføjet en pulje til anlæg op til den politiske målsætning på 96 mio. kr.

I 2025 og 2026 er klimaprojektet indarbejdet pga. den særlige finansieringsform.

For at skabe et beslutningsrum til politiske prioriteringer har direktionen udarbejdet et oplæg til ændringer af anlæg på 10,1 mio. kr. i 2025, 10,7 mio. kr. i 2026 7,4 mio. kr. i 2027 og -46,7 mio. kr. i 2028. (se anlægsoversigten)

Bruttoanlæg i 2025 udgør 152,7 mio. kr. Den teknisk vejledende anlægsramme for 2025 for Holstebro Kommune er opgjort til 189,4 mio. kr.

9,9 mio. kr. af statstilskuddet er betinget af, at kommunernes budgetterede anlægsudgifter holder sig inden for den aftalte udgiftsramme under hensyntagen til det samlede budgetterede niveau for drifts- og anlægsudgifter.

Øvrige poster

Rentestigningerne betyder at fremrykning af afdrag på feriepengeforpligtigelsen hos LD-fonde er attraktivt, da omkostningen til indekseringen er øget til fra oprindelig 1,5% til 3,1% årligt på nuværende tidspunkt. Fra 2029 vil det frigive 7,3 mio. kr. årligt.

Afdrag i budgetperioden (mio. kr.)	Total inkl. 2022-2024	2025	2026	2027	2028
Afdrag	-34,3	-4,9	-4,9	-4,9	-4,9
Ekstra ordinært afdrag	-143,0	0,0	-30,0	-60,0	-48,0
Indeksering	-32,2	-0,6	-5,5	-12,6	-12,2
Total udgift:	-209,6	-5,5	-40,4	-77,5	-65,1
Restgæld ultimo		-152,7	-117,8	-52,9	0,0

Afdrag på lån

Afdrag på kommunens langfristede gæld er beregnet til 64,0 mio. kr. i 2025 og er specificeret nedenfor. Det store afdrag af indfrosset grundskyld i 2027 skyldes at SKAT overtager opgaven, hvilket modsvares af en tilsvarende post på de øvrige balanceforskydninger. Endvidere er indarbejdet et afdrag af indefrosne feriemidler.

i 1.000 kr.	Vedttaget budget 2024	Budgetforslag 2025	Budgetforslag 2026	Budgetforslag 2027	Budgetforslag 2028
Selvejende institutioner med overenskomst	-32	-33	-34	-35	-36
Realkredit	-569	-575	-575	-575	-575
Kommunekredit	-37.793	-39.091	-38.355	-37.623	-37.945
Indfrosset grundskyld	0	0	0	-45.000	0
Pengeinstitutter	-333	-333	-333	-333	-333
Lønmodtagernes Feriemidler	-9.880	-4.880	-34.880	-64.880	-52.915
Ældreboliger	-18.684	-19.131	-19.514	-19.904	-19.839
I alt	-67.291	-64.043	-93.691	-168.350	-111.643

Låneoptagelse

Der er i budgetoversigten budgetteret med låneoptagelse på 30,3 mio. kr. i 2025, som er udspecificeret nedenfor. Det højere låneoptag i 2026 skyldes dispensationer til klimasikringsprojektet. Som udgangspunkt budgetteres med serielån over 25 år. Lån hjemtages i overensstemmelse med lånebekendtgørelsen på baggrund af regnskabet og er dermed forskudt med undtagelse af lån omkring grundskyld.

i 1.000 kr.	Vedttaget budget 2024	Budgetforslag 2025	Budgetforslag 2026	Budgetforslag 2027	Budgetforslag 2028
Ordinær Lånepulje	9.000	0	0	0	0
Energibesparende foranst.	2.000	10.300	2.000	2.000	2.000
Lån til grundskyld	0	0	0	0	0
Jordforsyning	1.500	0	1.500	1.500	1.500
Udvidelse af botilbudskapacitet (pulje)	0	20.000	0	0	0
Klimatilpasning	0	0	30.000	0	0
I alt	12.500	30.300	33.500	3.500	3.500

Øvrige balanceforskydninger

Budgetposterne under øvrige balanceforskydninger er hovedsageligt påvirket af deponerede midler, ændringer i opgavevaretagelsen af grundskylden, udgifter til Landsbyggefonden samt byggekreditten til klimatilpasningsprojektet. Der er indarbejdet kapitaludvidelse i Midtjyllands Lufthavn med 1,3 mio. kr. i 2025. Der er i budgetoversigten budgetteret med øvrige balanceforskydninger for 10,5 mio. kr. i 2025, som er udspecificeret i tabellen nedenfor.

i 1.000 kr.	Vedtaget budget 2024	Budgetforslag 2025	Budgetforslag 2026	Budgetforslag 2027	Budgetforslag 2028
Øvrige tilgodehavender	489	489	489	489	489
Estimeret kapitalindskud i øvrigt	-1.670	-1.299	0	0	0
Indskud i Landsbyggefonden	-7.000	-7.000	-7.000	-7.000	-7.000
Indefrosset grundskyld	0	0	0	55.200	0
Deponering	8.603	8.770	8.770	8.770	8.770
Byggekredit Klimatilpasning	2.200	8.252	8.561	0	0
I alt	2.622	9.212	10.820	57.459	2.259

Balance

Samlet er der en positiv balance på 23,9 mio. kr. i 2025 og 54,0 mio. kr. i den fireårige budgetperiode. Dette er dog betinget af en årlig 1% rammereduktion på serviceudgifterne, en anlægsramme på 96 mio. kr., og at udvalgene overholder deres budgetramme.